

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 12/2017

5.6.2017

BYGGNADSUNDERSTÖD 2018

Allmänt

Fördelningsgrunderna för byggnadsunderstöd för kyrkliga byggnader och församlingarnas övriga lokaler ändrades i början av 2016. Information om ändringen gavs i cirkulär 25/2016. Det ersätts av det här cirkuläret som anvisning för församlingarna.

Ändringen av fördelningsgrunderna beror framför allt på det nya finansieringssättet. Församlingarnas andel av samfundsintäkterna ändrades i början av 2016 till en ersättning som betalas av staten. I den förnyade ansökningsprocessen preciserades dessutom grunderna för beviljande av understöd, hur understödet riktas, ansökningsprocessen, behandlingen av understöd och redovisningen. Ansökningsprocessen blev elektronisk. Grunderna för byggnadsunderstödet kan komma att justeras på det sätt erfarenheterna från kyrkans fastighetsregister Basis föranleder.

I fördelningsgrunderna betonas underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Församlingarna måste ta hand om sina värdefulla byggnader. Museiverket fungerar oftast som sakkunnig i arbetet. Vid bedömning av ansökningar om understöd för underhåll av oskyddade byggnader och lokaler läggs där-
emot större vikt vid ekonomin.

Byggnadsunderstödet delas upp i två kategorier:

- *understöd från den statliga finansieringen*
- *understöd ur Kyrkans centralfond.*

Understöd från den statliga finansieringen

Lagen om statlig finansiering till den evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter trädde i kraft i början av 2016. Med vissa samhällsuppgifter avses i lagen lagstadgade uppgifter inom begravningsväsendet och folkbokföringen samt för underhåll av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre. Med kulturhistoriskt värdefulla byggnader avses i denna anvisning byggnader som är skyddade med stöd av lag eller ett beslut av Kyrkostyrelsen.

Den statliga finansieringen gäller kyrkliga byggnader i sin helhet som är skyddade genom kyrkolagen eller med stöd av markanvändnings- och bygglagen (KL 14 kap. 2 §). Olika delar av byggnaderna kan inte i sig räknas som skyddade eller inte skyddade. Understöd kan beviljas för reparation, ändring och konservering av en skyddad kyrklig byggnad, för utredning, planering och tillsyn som detta kräver samt för reparation, ändring och konservering av gångar, inhägnader och portar kring en skyddad kyrka. Understöd för reparation och konservering kan beviljas om det är fråga om ett skyddat objekt.

Värdefulla kyrkliga föremål, exempelvis kyrkokonst och kyrkointeriörer omfattas av understödet.

Alla församlingar som förfogar över skyddade kyrkobyggnader kan söka understöd som delas ut från den statliga finansieringen. Kyrkostyrelsen kan be Museiverket om ett utlåtande, om ansökan gäller en skyddad byggnad.

Understöd ur Kyrkans centralfond

Understödet ur Kyrkans centralfond gäller församlingarnas byggnader och lokaler som inte är skyddade. Begravningsplatser omfattas av detta understöd endast när renoveringen eller byggandet sker på en kyrktomt. I allmänhet beviljas understöd för reparation och ändring av befintliga byggnader. Om det är frågan om en nybyggnad förutsätts att församlingen som bilaga till sin ansökan skickar in en behovs- och projektplan och dessutom en uppdaterad fastighetsstrategi för de närmaste åren. Det här rekommenderas också som grund för omfattande reparations- och ändringsprojekt. Kyrkostyrelsen har möjlighet att be domkapitlet i respektive stift om utlåtande angående projekten.

Understöd från Kyrkans centralfond kan inte sökas för renovering av en byggnad som är uthyrd.

Förutsättningar som gäller alla ansökningar

Alla byggnadsunderstöd söks med en särskild ansökningsblankett. Särskilda blanketter finns också för utbetalning och redovisning. Blanketterna finns på webben sacrista.evl.fi > Ekonomi och förvaltning > Centralfonden > Understödssystemet.

Reparation och ändring av byggnader samt iakttagande av upphandlingslagen förutsätter att det i församlingen finns tillräcklig sakkunskap för att genomföra projektet. Vid behov måste församlingen anlita expertis utifrån. Till ansökan ska alltid fogas behövliga utredningar och planer som gjorts upp av sakkunniga. Grundläggande krav är i allmänhet åtminstone detaljerade skisser, planer på L2-nivå eller huvudritningar, vilket gör en realistisk kostnadsbedömning möjlig. Även en kostnadsberäkning som har gjorts upp utifrån en grundlig projektplan kan godkännas som grund för ansökan. Kostnadsberäkningen gäller i allmänhet en enskild byggnad. Planernas nivå och exakthet kan från fall till fall preciseras med genomförandeplaner.

Då man ansöker om understöd i efterhand – oftast i brådskande fall eller då det gäller tekniska renoveringar – kan ett godkänt entreprenadanbud användas som grund för ansökan. Församlingen ska då meddela varför projektet varit brådskande att genomföra och rapportera om de åtgärder som gjorts.

Understöd beviljas inte för kostnader för rörliga maskiner, möbler eller annat lösöre såsom gardiner, kärl, stolar och bord, inte heller för nya nattvardskärl, mässhakar eller motsvarande kostnader. Till understöd berättigar däremot kostnader för fast inredning inklusive möbler och för anskaffning av konst som inredningselement i kyrko- och kapellsalar samt för fasta anordningar såsom utrymmen för likförvaring. Understöd kan också sökas för konservering av nattvardskärl, mässhakar, konstverk och andra värdeföremål som finns i församlingens värdeföremålsregister.

Om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten har flera kyrkor och begravningskapell att underhålla kan antalet kyrkor och kapell dividerat med skatteintäkterna användas som beräkningsgrund. De begravnings-

ningskapell som beaktas vid beräkningen ska vara i bruk året runt. Däremot betraktas i det här sammanhanget som kyrkor även så kallade gamla kyrkor eller ödekyrkor som i allmänhet inte hålls uppvärmda men som församlingen ansvarar för vad gäller övrigt underhåll.

Understödet belopp

För *understöd från centralfonden*, vilket ges för andra än skyddade byggnader, beror understödets belopp och bidragsandelen på församlingens skatteinkomster. Om ansökan uppfyller de krav som ställs för beviljande av understöd beräknas bidragsandelens och understödets maximibelopp utifrån församlingens skatteinkomster och skatteprocent. Därefter beräknas understödets belopp med beräkningsformeln

$$(1000-a/1,1/b/0,5)/1000 \times 100 \times (b+3)/5, \text{ där}$$

a = församlingens eller samfällighetens skatteinkomster i tusen euro
b = församlingens inkomstskattesats

Understöd enligt kalkyl beviljas för högst 80 procent av utgifterna också då bidragsandelen enligt formeln skulle bli högre. Understöd för mindre än 10 procent av kostnaderna beviljas inte. Centralfondens byggnadsunderstöd beviljas inte församlingar vars kyrkoskattesats understiger 1,5 procent.

Vid beviljande av *understöd från den statliga finansieringen* till byggprojekt som gäller skyddade byggnader beaktas främst de församlingar som på basis av beräkningsformeln är berättigade till understöd. I dessa fall används samma beräkningsformel som ovan.

Om det anslag som står till förfogande för understöd är mindre än ansökningarnas sammanlagda summa, delas anslaget proportionellt mellan de godkända ansökningarna. Då behandlas varje ansökan först separat och understödet bestäms för varje enskilt fall. Därefter minskas understödet genom utjämning.

Kyrkostyrelsen förbehåller sig också möjligheten att styra byggnadsunderstöd till samprojekt där man gör renoveringsförsök och utredningar som gäller flera församlingar. Utgifterna för samprojekten begränsas huvudsakligen till högst 10 procent av de årliga anslagen. Åren 2016–2018 finansieras anskaffningen av kyrkans fastighetsregister Basis som ett samprojekt.

Ansökan om understöd från Kyrkostyrelsen

I en församling behandlas understödsansökan av kyrkorådet och i en kyrklig samfällighet av gemensamma kyrkorådet. Ansökningarna skickas till Kyrkostyrelsen en gång per år. Ansökningstiden går ut vid årets slut. Ansökningsblanketten och nödvändiga bilagor skickas elektroniskt, liksom även utbetalningsbegäran och redovisningar i ett senare skede. Ansökningarna behandlas utgående från de dokument som lämnats in. Dokumenten bör därför ge en tillräckligt tydlig presentation av ansökningsobjektet och ändamålsenligheten i de planerade åtgärderna. Uppgifter om byggnader i församlingens ägo ska fogas till ansökan. Kyrkostyrelsen kan be församlingen komplettera ansökan.

Kyrkans nya fastighetsförvaltningssystem, kyrkans elektroniska objektregister Basis, tas i bruk åren 2016–2018, varefter uppgifter om byggnaderna ska sparas i systemet. Byggnadsunderstöd kan därefter beviljas bara sådana församlingar som har tagit systemet i bruk. Information om när detta villkor träder i kraft ges senare. För ytterligare information om församlingarnas fastighetsförvaltningssystem se Kyrkostyrelsens cirkulär 13/2015 och Sakastisidan sakasti.evl.fi/basis.

Församlingen kan söka andra understöd utöver byggnadsunderstödet, såsom energistöd eller EU-bidrag. Understöd som sökts eller beviljats på annat håll samt dess användningsändamål ska alltid meddelas i ansökan om byggnadsunderstöd. Hur understöd från annat håll inverkar på det understöd som beviljas avgörs från fall till fall. Försäkringsersättning som församlingen fått kan till exempel minska understödet.

Beslut och utbetalning

Kyrkostyrelsen behandlar ansökningarna och fattar årligen beslut om understöd senast i april månads plenum. Beslutet gäller både understödsprocenten för enskilda projekt och understödets maximibelopp. Beslutet är i kraft det år det beviljas och tre år framåt. Understödet förfaller om det inte har sökts för utbetalning inom denna tid.

Understödet maximibelopp kan inte höjas. Församlingen kan emellertid söka understöd för samma ansökningsobjekt med olika ansökningar, ifall åtgärderna gäller andra delar i samma objekt. Kommande ansökningar ska meddelas i samband med den första ansökningen.

Understöd utbetalas enligt de faktiska kostnaderna. Understöd som gäller relativt små projekt, under 10 000 €, betalas som ett engångsbelopp. Det sista delbeloppet som utbetalas av ett större understöd ska vara minst 10 000 €. Delavräkningarna ska sinsemellan vara i ungefär samma storleksklass. I samband med den första utbetalningsbegäran ska projektets tidtabell anmälas samt uppskattad tidpunkt och storlek på de utbetalningsbegäranden som återstår. I samband med det sista delbeloppet, det vill säga slutredovisningen, ska församlingen sända en illustrerad utredning över de åtgärder som man fått till stånd med hjälp av understödet. Dessutom ska revisorns utlåtande lämnas in om det totala understödsbeloppet överstiger 10 000 €. Till utbetalningsbegäran bifogas inte kopior av fakturor.

Närmare information:

Ärenden som berör byggnadsunderstöd

överarkitekt Antti Pihkala, 050 5298 431, antti.pihkala(at)vl.fi

Utbetalning och redovisningar

bokföringschef Markku Vasara 040 1425 194, markku.vasara(at)evl.fi

KYRKOSTYRELSEN

Jukka Keskitalo

Leena Rantanen

ISSN 1797-0334